

KAPITOLU 210

ATT DWAR L-IMPIEG TA' PERSUNI B'DIŻABILITÀ

Biex jipprovdi għall-impieg ta' persuni b'dicabilità u għal hwejjeġ li għandhom x'jaqsmu ma' dak l-impieg jew an'illari għalih.

*Emendat:
XXVI.1995.2.*

(7 ta' Frar, 1969)*

L-ATT II tal-1969, kif emendat bl-Atti XIV tal-1969, XXII tal-1976, XI tal-1977 u XXVI tal-1995; bl-Avviż Legali 411 tal-2007; u bl-Att XXII tal-2015.

1. It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att huwa l-Att dwar l-impieg ta' Persuni b'Diżabilità.

Titolu fil-qosor.
*Emendat:
XXVI.1995.3.*

2. F'dan l-Att, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma teħtieġx xort'ohra -

Tifsir.
*Emendat:
XIV. 1969.18;
XXII. 1976.4;
XI. 1977.2;
XXVI.1995.2, 4.
Kap. 343.*

"l-Awtorità" tfisser l-Awtorità Nazzjonali tax-Xogħol imwaqqfa bl-artikolu 3 tal-[Att dwar is-Servizzi ta' Impieg u Tahriġ](#);

"età ta' skola obligatorja" relattivament għal persuna tfisser l-età li fiha dik il-persuna ma tibqax sugġetta għad-disposizzjonijiet tal-[Att dwar l-Edukazzjoni](#);

Kap. 327.

"għaqda ta' persuni" tinkludi kull soċjetà ta' persuni, kemm korporata jew mhux korporata, u kemm jekk għandha personalità legali jew le;

"impieg xieraq" tfisser dak l-impieg, jew dak ix-xogħol li wieħed jaħdem għal rasu, li l-uffiċjal mediku dwar pjazzament, wara li jqis l-età, l-esperjenza u l-kwalifiki ta' persuna b'diżabilità, jidhirlu xieraq għal dik il-persuna;

"il-Korporazzjoni" tfisser il-Korporazzjoni ta' Xogħol u Tahriġ imwaqqfa bl-artikolu 5 tal-[Att dwar is-Servizzi ta' Impieg u Tahriġ](#);

Kap. 343.

"korsijiet ta' rijabilitazzjoni industrijali" tfisser dawk il-faċilitajiet ta' tahriġ fiżiku, eżerċizzju u okkupazzjoni li jwasslu għall-ghoti mill-ġdid ta' abbiltà, li bihom persuni b'diżabilità jkollhom l-abbiltà, li jaħdmu bħala impjegati jew jaħdmu għal rashom, tax-xorta li huma kienu jaħdmu qabel ma saru diżabilitati jew ta' xi xorta ohra li tkun adattata għall-età, esperjenza u kwalifiki tagħhom, jew biex jagħmlu użu minn kors ta' tahriġ ta' vokazzjoni, u tinkludi dawk il-faċilitajiet incidentali ohra li l-Ministru jidhirlu li jkunu meħtieġa biex persuni li jkunu qed jattendu għal dawk il-korsijiet ikunu jistgħu jiksbu l-benefiċċju shih ta' dawk il-korsijiet;

"korsijiet ta' tahriġ ta' vokazzjoni" tfisser faċilitajiet għat-tahriġ ta' persuni b'diżabilità li jkollhom bżonn ta' tahriġ biex jagħmilhom kompetenti biex jieħdu impieg jew jaħdmu għal rashom, ta' xorta adattata għall-età, esperjenza u kwalifiki generali

*Ara Notifikazzjoni tal-Gvern Nru. 138 tas-7 ta' Frar, 1969.

tagħhom;

"Ministru" tfisser il-Ministru responsabbli għax-xogħol;

"persuna" tinkludi għaqda ta' persuni;

"persuna għamja" tfisser persuna li ma għandhiex dawl jew li l-vista tagħha tkun, jew ikun probabbli li ssir, hekk difettuża li ma tkunx tista' ssib jew iżzomm impieg, jew li tagħmel xi xogħol għal rasha, li għalih il-vista tkun essenzjali;

"persuna b'diżabilità" tfisser persuna, li tkun 'il fuq mill-età ta' skola obbligatorja, li, minhabba korriment, mard, mankament mit-twelid jew xi diżabilità oħra fiżika jew mentali tkun sostanzjalment imfixkla milli tikseb jew iżzomm impieg jew milli tagħmel xi xogħol għal rasha, ta' xorta li, kieku ma kienx għall-korriment, mard, mankament jew diżabilità kien ikun xieraq għall-età, esperjenza u kwalifiki tagħha; u l-kelma "diżabilità", dwar xi persuna, għandha tiftiehem f'dak is-sens;

"persuna reġistrata" tfisser persuna li isimha jkun f'dak iż-żmien imdahhal fir-reġistru;

"persuna truxa li titkellem" tfisser persuna li, anke b'apparat ta' għajjnuna għas-smiegh, ikollha ftit jew xejn smiegh utili u li l-mod normali ta' komunikazzjoni tagħha jkun bil-kliem u bil-qari tax-xuftejn;

"persuna truxa u muta" tfisser persuna li ma jkollhiex smiegh utili u li l-mod normali ta' komunikazzjoni tagħha jkun bis-sinjali, billi tispelli bis-swaba, jew bil-kitba;

"preskritt" tfisser preskritt b'regolamenti magħmula mill-Ministru skont dan l-Att;

"ir-reġistru" tfisser ir-reġistru ta' persuni b'diżabilità miżmum skont l-artikolu 5;

"servizzi dwar gwida għall-vokazzjoni" tfisser faċilitajiet maħsuba biex jiggwidaw persuni b'diżabilità fl-għażla tal-impieg jew xogħol għal rashom, ta' xorta li tkun adattata għall-età, esperjenza u kwalifiki tagħhom;

"servizz pubbliku" għandha l-istess tifsir kif mogħti lilha bl-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

"servizzi ta' ristabiliment ta' persuni b'diżabilità" tfisser dawk il-faċilitajiet li jkunu maħsuba biex iqieghdu f'impieg xieraq persuni reġistrati;

"uffiċjal mediku ta' pjazzament" tfisser kull uffiċjal mediku bi kwalifiki adattati awtorizzat bil-miktub mill-Ministru.

Provvediment ta' servizzi u korsijiet u arrangamenti mill-Ministru.

Emendat:
XXVI.1995.2, 5.

3. (1) Il-Ministru jista' jipprovdi, jew jagħmel arrangamenti għall-provvediment minn xi dipartiment tal-Gvern jew mill-Korporazzjoni jew mod ieħor ta', -

- (a) servizzi dwar gwida għall-vokazzjoni;
- (b) korsijiet ta' taħriġ ta' vokazzjoni;
- (c) korsijiet ta' rijabilitazzjoni industrijali; u
- (d) servizzi dwar ristabiliment ta' persuni b'diżabilità.

(2) Meta xi persuna tkun qed tirċievi xi wiehed mis-servizzi jew qed tattendi xi wiehed mill-korsijiet imsemmija fis-subartikolu (1), għandha tkun taht ħarsien mediku xieraq.

(3) Kwalunkwe arrangament magħmul mill-Ministru skont is-subartikolu (1) jista' jinkludi d-dispensa minn jew modifika ta' kwalunkwe kwalifika jew kondizzjoni li għandha x'taqsam b'mod generali mad-dhul, attendenza, jew mod ieħor, relattivament għal kwalunkwe servizzi dwar gwida għall-vokazzjoni jew korsijiet ta' taħriġ ta' vokazzjoni jew ta' taħriġ industrijali provduti għal persuni li ma jkunux persuni b'diżabilità.

4. (1) Il-Ministru jista' jhallas, jew jikkontribwixxi għal, spejjeż magħmula -

Hlas ta' spejjeż u għoti ta' għajjnuna.

- (a) fil-provvediment ta' korsijiet ta' taħriġ ta' vokazzjoni jew korsijiet ta' rijabilitazzjoni industrijali msemmija fl-artikolu 3(1); u
- (b) minn persuni li jattendu għal dawk il-korsijiet fil-vjaġġar għall-post u mill-post fejn ikun qed isir il-kors,

u jista' wkoll, għal jew dwar dawk il-persuni, jagħti aktar għajjnuna, fi flus jew in natura, kif hu jista' minn żmien għal żmien jistabilixxi.

(2) Kwalunkwe għajjnuna mogħtija skont is-subartikolu (1) tkun sugġetta għal dawk il-kondizzjonijiet li l-Ministru jista' jimponi jew b'mod generali jew dwar xi persuna partikolari.

5. (1) Il-Korporazzjoni għandha tagħmel u żżomm Reġistru ta' Persuni b'Diżabilità.

Reġistru ta' Persuni b'diżabilità.
Emendat:
XXVI.1995.2,6.

(2) Ir-reġistru jkun f'dik il-forma, u jista' jkun maqsum f'dawk il-partijiet, u r-reġistrazzjonijiet u tibdiliet fih u t-tneħħija ta' reġistrazzjonijiet minnu għandhom ikunu b'dak il-mod, kif il-Ministru jista' jiddeċiedi.

6. Kull persuna li isimha jkun imdahhal fir-reġistru għandha tingħata ċertifikat ta' reġistrazzjoni u dak id-dokument għandu, sakemm ma jiġix provat il-kuntrarju, ikun prova biżżejjed tal-fatti murija fih.

Ċertifikat ta' reġistrazzjoni.

7. Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jippreskrivu -

- (a) il-mod tal-ħruġ ta' ċertifikati ta' reġistrazzjoni;
- (b) il-kondizzjonijiet għall-ħruġ ta' ċertifikat duplikat ta' reġistrazzjoni meta jiġi ppruvat it-telf jew distruzzjoni aċċidentali taċ-ċertifikat originali;
- (c) il-mod kif dak it-telf jew distruzzjoni aċċidentali għandha tiġi ppruvata;
- (d) il-kondizzjonijiet li taħthom, sugġetti għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, kull ċertifikat tali għandu jsir null u mhux validu; u
- (e) il-mod kif jiġi irtirat kwalunkwe ċertifikat maħruġ skont dan l-Att.

Setgħa ta' eghmil ta' regolamenti dwar ċertifikati ta' reġistrazzjoni.

Setgħa ta' eghmil ta' regolamenti dwar dħul fir-registru.
Emendat:
 XXVI.1995.7.

8. (1) Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jippreskrivu hwejjeg li għandhom jikkostitwixxu l-kondizzjonijiet jew l-iskwalifiki dwar id-dħul jew it-tiżmim fir-registru tal-ismijiet ta' kwalunkwe persuna, kemm b'mod ġenerali jew f'ċirkostanzi partikolari, inkluzi, mingħajr ħsara għall-ġeneralità ta' din is-setgħa, regolamenti li jippreskrivu l-mod li bih persuna tista' tapplika biex isimha jiġi mdahħal jew miżmum fir-registru.

(2) Il-hwejjeg li jistgħu jiġu preskritti skont is-subartikolu (1) jkun dawk illi, fil-fehma tal-Ministru, bil-parir tal-Awtorità, għandhom jiġu hekk preskritti sabiex jiġi żgurat li l-fatt li isem persuna jkun imdahħal fir-registru jagħti assigurazzjoni xierqa li hija tkun persuna li tkun tista' tikseb u żżomm impieg, jew li tagħmel xogħol għal rasha, bil-kondizzjonijiet li taħthom, skont id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, impieg jista' jiġi offert lilha jew li tista' tottjeni xogħol, u l-imsemmija hwejjeg, mingħajr ħsara għall-ġeneralità ta' din id-disposizzjoni, għandhom jinkludu -

- (a) rifjut mhux raġonevoli jew nuqqas milli tattendi għal kors ta' taħriġ ta' vokazzjoni jew kors ta' rijabilitazzjoni industrijali;
- (b) rifjut mhux raġonevoli li taċċetta, jew nuqqas mhux raġonevoli milli żżomm, impieg adattat;
- (c) il-fatt li persuna ma tkunx ordinarjament residenti f'Malta;
- (d) karattru abitwalment hażin.

Dħul u tiżmim ta' ismijiet fir-registru.
Emendat:
 XXVI.1995.2, 8.

9. (1) Meta jirċievi applikazzjoni magħmula bil-mod preskritt il-Korporazzjoni għandha, wara li tiżgura ruħha li kull kondizzjoni preskritta dwar id-dħul u t-tiżmim ta' isem l-applikant fir-registru tkun soddisfatta u li ma jkun hemm ebda skwalifika preskritta dwar dak id-dħul jew tiżmim, tibgħat l-applikazzjoni lill-uffiċjal mediku dwar pjazzament li għandu jiddeċiedi jekk l-isem tal-applikant għandux jiġi mdahħal jew miżmum fir-registru.

(2) Meta uffiċjal mediku dwar pjazzament ikun soddisfatt li xi persuna li l-applikazzjoni tagħha tkun ġiet mibgħuta lillu skont is-subartikolu (1) tkun persuna b'diżabilità, u li d-diżabilità tagħha tkun mistennija li tkompli għal perijodu ta' mill anqas tnax-il xahar miż-żmien tad-dħul jew tiżmim, skont il-każ, ta' isemha fir-registru, huwa għandu jinforma lill-Korporazzjoni li isem l-applikant għandu jiġi mdahħal jew miżmum, skont il-każ, fir-registru u l-Korporazzjoni għandha tara li dak l-isem jiġi minnufih hekk imdahħal jew miżmum.

Dewmien ta' dħul fir-registru.
Emendat:
 XXVI.1995.9.

10. (1) Bla ħsara tad-disposizzjonijiet tas-subartikolu li jiġi minnufih wara dan, meta l-isem ta' persuna jkun ġie mdahħal fir-registru għandu jinżamm hemm sakemm jiskadi dak il-perijodu li jkun ġie speċifikat minn uffiċjal mediku dwar pjazzament fiż-żmien tad-dħul bħala ż-żmien li matulu l-isem għandu jiġi miżmum fir-registru mingħajr applikazzjoni oħra jew sakemm jiskadi dak il-perijodu l-iehor li dak l-isem ikun ġie mġieghel li jiġi miżmum skont l-aħħar artikolu qabel dan.

(2) Jekk f'xi żmien waqt li isem xi persuna jkun imdahħal fir-registru l-Korporazzjoni tkun tal-fehma li xi kondizzjoni preskritta

dwar it-tiżmim ta' ismijiet fir-reġistru li tkun tapplika għal dik il-persuna ma tkunx soddisfatta, jew li dik il-persuna tkun suġġetta għal xi skwalifika preskritta dwar hekk, il-Korporazzjoni għandha tneħhi mir-reġistru isem dik il-persuna:

Iżda, meta l-kondizzjoni jew skwalifika preskritta, skont il-każ, tkun ta' natura medika, il-Korporazzjoni għandha, qabel ma tneħhi l-isem ta' dik il-persuna mir-reġistru, tirriferrixxi l-kwistjoni lill-uffiċjal mediku dwar pjazzament għad-deċiżjoni tiegħu u għandha timxi skont dik id-deċiżjoni.

11. L-uffiċjal mediku dwar pjazzament jista', qabel ma jasal għal deċiżjoni fuq xi kwistjoni riferita lilu skont id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, jiehu l-parir ta' kwalunkwe uffiċjal mediku fis-servizz pubbliku li għandu jagħti l-parir tiegħu kemm jista' jkun malajr.

L-uffiċjal mediku dwar pjazzament jista' jiehu parir mediku iehor.

12. Meta l-applikazzjoni għad-dhul jew tiżmim ta' isem ta' persuna fir-reġistru tkun giet rifjutata mill-Korporazzjoni, jew meta l-isem ta' persuna ma jkunx f'dak iż-żmien fir-reġistru minhabba deċiżjoni meħuda skont l-artikolu 10(2) jew determinazzjoni tal-Awtorità, ebda applikazzjoni oħra ma tista' ssir għad-dhul jew tiżmim ta' isem dik il-persuna fir-reġistru jekk iċ-ċirkostanzi dwar id-deċiżjoni jew id-determinazzjoni, skont il-każ, ma jkunux minn dak iż-żmien tbiddu.

Ebda applikazzjoni għad-dhul jew tiżmim fir-reġistru ma tista' ssir wara rifjut għal dhul jew tneħhija tal-isem mir-reġistru.
Emendat:
XXVI.1995.10.

13. (1) Kull deċiżjoni meħuda skont jew bis-saħħa tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att għandha tiġi avżata bil-miktub mill-Korporazzjoni lill-persuna li għaliha tkun tapplika.

Avviż dwar deċiżjoni mill-Korporazzjoni u appell minnha.
Emendat:
XXVI.1995.11.

(2) Meta xi persuna ma tkunx soddisfatta b'xi deċiżjoni meħuda kif intqal qabel (minbarra determinazzjoni tal-Awtorità), hija tista' tappella lill-Awtorità kontra dik id-deċiżjoni b'dak il-mod u f'dak iż-żmien kif il-Ministru jista' jippreskrivi b'regolamenti magħmula skont dan l-artikolu.

(3) Meta l-Ministru jkun tal-fehma li xi deċiżjoni meħuda skont jew bis-saħħa tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att (minbarra determinazzjoni tal-Awtorità) għandha tiġi riveduta mill-Awtorità, huwa għandu javża lill-Korporazzjoni dwar hekk u l-Korporazzjoni għandha tirriferrixxi l-kwistjoni lill-Awtorità għall-konsiderazzjoni minnha.

(4) L-Awtorità jista', fid-determinazzjoni tagħha fuq kwalunkwe appell magħmul skont is-subartikolu (2) jew fuq xi riferenza magħmula skont is-subartikolu (3) tikkonferma, tħassar jew tibdel, għal kollox jew f'parti, id-deċiżjoni oriġinali.

14. B'dak kollu li hemm f'dan l-Att, kull persuna li isimha jkun imdaħħal fir-reġistru jkollha dritt li isimha jitneħha mir-reġistru wara applikazzjoni bil-miktub għal hekk lill-Korporazzjoni.

Setgħa ta' persuna li tħassar isimha stess mir-reġistru.
Emendat:
XXVI.1995.12.

15. (1) Kull persuna li għaliha dan l-artikolu japplika għandha timpjegha dak in-numru ta' persuni reġistrati kif tkun il-kwota tagħha skont id-disposizzjonijiet tal-artikolu 16:

Impieg obbligatorju ta' persuni reġistrati.
Emendat:
XXVI.1995.13.

Iżda dik il-persuna li għaliha, meta jibda jseħh dan l-Att, dan l-artikolu jkun japplika għandha (jekk ikun meħtieġ) thares id-

disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu kif u meta jinholqu l-vakanzi.

(2) Persuna li għaliha japplika dan l-artikolu ma għandha qatt tiehu, jew toffri li tiehu, fl-impieg tagħha xi persuna li ma tkunx persuna registrata jekk, minnufih wara li timpjega lil dik il-persuna, in-numru ta' persuni registrati impjegati magħha (minbarra persuni impjegati minnha f'impieg ta' klassi f'dak iż-żmien speċifikata skont l-artikolu 19) ikun anqas mill-kwota tagħha.

(3) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ma għandhomx japplikaw għal persuna li timpjega magħha f'xi żmien persuna li, apparti minn dak is-subartikolu, kienet tkun obbligata li timpjega magħha f'dak iż-żmien bis-saħħa ta' ftehim magħmul qabel it-22 ta' Novembru, 1968.

(4) Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ma għandhomx japplikaw għal persuna li timpjega magħha, jew li toffri li timpjega magħha xi persuna skont permess mahruġ għal hekk mill-Ministru skont id-disposizzjonijiet tal-artikolu 18.

(5) Persuna li għaliha japplika dan l-artikolu li f'dak iż-żmien ikollha fl-impieg tagħha persuna registrata ma għandhiex, jekk ma jkollhiex raġuni tajba u xierqa, twaqqaf l-impieg ta' dik il-persuna jekk, minnufih wara dak it-twaqqif, in-numru ta' persuni registrati fl-impieg tagħha (minbarra persuni impjegati minnha f'impieg li jkun ta' klassi f'dak iż-żmien speċifikata skont l-artikolu 19) ikun anqas mill-kwota tagħha:

Iżda dan is-subartikolu ma jkollux effett jekk, minnufih wara dak it-twaqqif mill-impieg, il-prinċipal ma jkunx aktar persuna li għaliha japplika dan l-artikolu:

Iżda wkoll li prinċipal ma jistax jagħti bħala raġuni tajba u xierqa -

- (a) li dik il-persuna registrata tkun membru ta' *trade union*; jew
- (b) li dik il-persuna registrata tkun tilfet il-fiduċja tal-prinċipal.

(6) Prosekuzzjoni dwar reat kontra s-subartikolu (5) ma għandhiex tiġi istitwita kontra xi persuna ħlief jekk -

- (a) il-kwistjoni tkun giet riferita lill-Awtorità;
- (b) l-Awtorità, qabel ma tikkonsidra l-kwistjoni, tkun avżat lil dik il-persuna hekk illi tagħtiha opportunità li tagħmel, f'perijodu ta' mhux anqas minn sebat ijiem minn meta l-avviż jintbagħat jew jingħata lilha dawk ir-rappreżentanzi lill-Awtorità bil-fomm jew bil-miktub kif tkun trid; u

(c) l-Awtorità tkun għamlet rapport lill-Korporazzjoni.

(7) Meta jittiehdu xi proċeduri skont is-subartikolu (5), ma jkunx meħtieġ li jiġi ppruvat it-tħaris tad-disposizzjonijiet tal-aħhar subartikolu qabel dan iżda, jekk id-difiża teċċepixxi nuqqas ta' tħaris tagħhom, ċertifikat iffirmat miċ-*chairman* jew mid-*deputy chairman* tal-Awtorità fis-sens li dawk id-disposizzjonijiet ikunu ġew imħarsa jkun prova bizżejjed u konkluziva dwar hekk.

(8) Dan l-artikolu japplika għal kull persuna li f'dak iż-żmien ikollha, jew skont il-prattika normali tagħha jmissu jkollha, fl-impieg tagħha mhux anqas minn għoxrin persuna:

Iżda, fil-kalkolu tan-numru ta' persuni mpjegati, ma għandu jittiehed ebda kont ta' xi mpjegati li jkunu jiġu mill-prinċipal b'konsangwinità jew b'affinità sat-tielet grad.

16. (1) Il-kwota f'kull żmien ta' persuna li għaliha japplika l-artikolu 15 tkun numru stabbilit skont id-disposizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-artikolu.

(2) Il-Ministru, wara konsultazzjoni mal-Korporazzjoni, għandu b'ordni jispeċifika perċentaġġ ġenerali u jista' bl-istess mod, jispeċifika perċentaġġ speċjali, akbar jew iżgħar mill-perċentaġġ ġenerali.

(3) Perċentaġġ speċjali speċifikat mill-Ministru skont is-subartikolu (2) għandu jsir relattivament għal impieg f'kull negozju jew industrija, jew fi kwalunkwe branka jew parti minn negozju jew industrija, jew għal impieg fi kwalunkwe klassi ta' prinċipal, li jkun impieg li għalih, fl-opinjoni tal-Ministru, perċentaġġ li ma jkunx perċentaġġ ġenerali, għandu jiġi assenjat minhabba l-karatteristiċi distintivi relattivament għall-adattabilità tiegħu għal persuni b'diżabilità.

(4) Ordni li jispeċifika perċentaġġ speċjali għandu jkollu dawk id-disposizzjonijiet kif il-Ministru jidhirlu meħtieġa biex jingħata tifsir aktar partikolari għall-finijiet ta' dan l-artikolu tan-negozju jew industrija, branka jew parti ta' negozju jew industrija, jew klassi ta' prinċipal, li għall-impieg fih jew miegħu jiġi mogħti dak il-perċentaġġ.

(5) Il-kwota f'kull żmien ta' persuna li għaliha japplika l-artikolu 15 għandha tkun in-numru stabbilit bl-applikazzjoni għan-numru tal-persuni kollha li f'dak iż-żmien ikunu fl-impieg tagħha (minbarra persuni impjegati minnha f'impieg li jkun ta' klassi f'dak iż-żmien speċifikata skont l-artikolu 19 u kull impjegat li jkun jiġi minnha b'konsangwinità jew b'affinità sat-tielet grad) -

- (a) safejn ikunu persuni impjegati minnha f'impieg li ma jkunx impieg li għalih ikun dak iż-żmien assenjat perċentaġġ speċjali, il-perċentaġġ ġenerali; u
- (b) safejn ikunu persuni impjegati minnha f'impieg li għalih ikun dak iż-żmien assenjat perċentaġġ speċjali, dak il-perċentaġġ:

Iżda, jekk in-numru hekk stabbilit jinkludi jew ikun magħmul minn frazzjoni inqas minn nofs, dik il-frazzjoni ma għandhux jittiehed kont tagħha, u, jekk in-numru hekk stabbilit jinkludi jew ikun magħmul minn frazzjoni li tkun nofs jew iżjed, il-kwota tkun l-ogħla numru shih li jiġi wara.

(5A) Persuna li tonqos milli tosserva l-kwota msemmija fis-subartikolu (2) u stabbilita skont is-subartikolu (5) tintalab mill-Korporazzjoni biex tagħmel kontribuzzjoni annwali ta' elfejn u erba' mitt euro (€2,400) għal kull persuna b'diżabilità li suppost tkun fl-impieg tagħha, sa massimu ta' għaxart elef euro (€10,000)

Kif tiġi stabbilita l-kwota tal-prinċipali.
Emendat:
XXVi. 1995.2, 14;
XXII. 2015.2.

għal kull persuna waħda li hekk tonqos milli tosserva l-kwota.

(5B) Għas-sena 2015, il-persuna għandha tħallas l-ekwivalenti ta' terz tal-kontribuzzjoni, imsemmija fis-subartikolu (5A), li għandha tithallas; matul is-sena 2016 l-ammont tal-kontribuzzjoni għandu jizdied għal żewġ terzi tal-ammont li għandu jithallas, u matul is-sena 2017 ikun japplika l-ammont totali tal-kontribuzzjoni li għandha tithallas.

(6) Il-Ministru jista', b'konsultazzjoni mal-Korporazzjoni, u wara li tkun saret applikazzjoni għal hekk minn xi persuna li għaliha japplika l-artikolu 15, inaqqas il-perċentaġġ ġenerali jew speċjali, skont il-każ, li japplika għaliha jekk ikun pruvat li l-kwota tagħha tkun kbira ż-żejjed meta tittiehed konsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi partikolari li fihom ikunu impjegati l-persuni kollha impjegati minnha jew uhud minnhom, liema tnaqqis ikun għal perijodu ta' mhux aktar minn tnax-il xahar.

Persuni b'diżabilità gravi.
Emendat:
XXVI.1995.15.

17. Meta xi persuna li għaliha japplika l-artikolu 15 ikollha fl-impieg tagħha, jew timpjega, persuna registrata li tkun persuna b'diżabilità gravi kif tiġi ċertifikata minn uffiċjal mediku dwar pjazzament, hija għandha, għall-finijiet tat-tħaris tal-kwota applikabbli għaliha, tikkunsidra kull tali persuna registrata bħala żewġ unitajiet.

Permess biex jiġu impjegati persuni mhux registrati għalkemm il-kondizzjoni tal-kwota ma tkunx soddisfatta.
Emendat:
XXVI.1995.16.

18. (1) Meta ssir applikazzjoni għal hekk minn xi persuna li għaliha japplika l-artikolu 15, il-Ministru jista' jagħti permess għall-finijiet tas-subartikolu (4) jekk jidhirlu li jkun espedjenti li jagħmel hekk wara li jittiehed kont tax-xorta tax-xogħol li għalih l-applikant ikun jixtieq timpjega persuna jew persuni miegħu u l-kwalifiki u l-addattament tax-xogħol ta' kull persuna registrata jew persuni registrati disponibbli, jew jekk ikun soddisfatt li ma jkunx hemm persuna tali jew ma jkunx hemm numru biżżejjed ta' persuni tali disponibbli għal hekk.

(2) Kull permess bħal dak jista' jkun suġġett għal dawk il-kondizzjonijiet li jkunu speċifikati fih u jista' jingħata dwar l-impieg jew ta' persuna waħda jew aktar speċifikati jew deskritti fih jew ta' numru speċifikat ta' persuni.

(3) Il-Ministru għandu, qabel ma jagħti jew jirrifjuta xi permess skont id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1), jirriferrixxi l-applikazzjoni lill-Korporazzjoni għar-rakkomandazzjonijiet tagħha.

Speċifikazzjoni ta' klassijiet ta' impieg.
Emendat:
XXVI.1995.2, 17.

19. (1) Il-Ministru jista', b'konsultazzjoni mal-Korporazzjoni, b'ordni jispeċifika klassijiet ta' impieg bħala klassijiet li għalihom dan l-artikolu għandu japplika, li jkunu klassijiet ta' impieg li jidhru li jagħtu opportunitajiet addattati b'mod speċjali għall-impieg ta' persuni b'diżabilità.

(2) Ebda persuna ma tista' timpjega magħha f'impieg ta' klassi speċifikata b'ordni magħmul skont is-subartikolu (1) xi persuna li ma tkunx persuna registrata, jew thalli jew tippermetti persuna impjegata magħha, li ma tkunx persuna registrata, tagħmel fis-servizz tagħha dmirijiet relattivi għal impieg ta' klassi hekk speċifikata:

Iżda d-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu

m'għandhomx japplikaw -

- (a) għal persuna li, skont l-obbligi kontrattwali tagħha li jiġu minn ftehim ta' impieg magħmul qabel it-22 ta' Novembru, 1968, ma tkunx tista' tharisom;
- (b) għal kull persuna li jkollha permess maħruġ mill-Ministru skont id-disposizzjonijiet tal-artikolu 18; jew
- (c) dwar kwalunkwe persuna li tkun tiġi mill-prinċipal b'konsangwinità jew b'affinità sat-tielet grad.

20. (1) Kull persuna li għaliha japplika l-artikolu 15 għandha żżomm reġistru li juri -

- (a) in-numru u l-ismijiet tal-persuni impjegati minnha;
- (b) in-numru u l-ismijiet tal-persuni reġistrati impjegati minnha;
- (c) kull haġa oħra li tkun meħtieġa biex turi t-tharis mill-prinċipal tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att.

Reġistru u notamenti li għandhom jinżammu minn prinċipali.
Emendat: XXVI.1995.18.

(2) Kull persuna li timpjega xi persuna f'impieg ta' klassi speċifikata skont l-artikolu 19 għandha żżomm dawk in-notamenti, inkluż l-isem u partikolaritajiet oħra relattivi għal dak l-impjegat, kif ikun meħtieġ għall-wiri tat-tharis mill-prinċipali tas-subartikolu (2) tal-imsemmi artikolu.

(3) Kull persuna għandha, jekk tkun hekk meħtieġa, tagħti lill-Korporazzjoni kwalunkwe reġistru jew notamenti miżmuma skont id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu.

(4) Il-Ministru jista', b'regolamenti, jippreskrivi l-mod li bih għandhom jinżammu r-reġistru u n-notamenti, il-haġa li għandha tkun reġistrata jew innotata fih, u l-perijodu li matulu dak ir-reġistru u notamenti għandhom ikunu konservati.

21. (1) Il-Ministru jista' jipprovdi, jew jagħmel arrangamenti għall-provvediment minn xi dipartiment tal-Gvern jew mill-Korporazzjoni jew mod ieħor ta', faċilitajiet biex persuni reġistrati, li minhabba n-natura jew il-gravità tal-inkapaċità tagħhom ma jkun probabbli f'ebda żmien jew f'perijodu ta' żmien twil li jkunu jistgħu xort'oħra jiksbu mpieg jew jagħmlu xogħol għal rashom (għaliex ma jkunx probabbli li jkunu jistgħu jikkompetu għalih fuq kondizzjonijiet paragonabbli dwar qligħ u sigurtà għal dawk li jgawdu persuni li jahdmu fih u li ma humiex sugġetti għal diżabilità), ikunu jistgħu jiksbu mpieg jew jagħmlu dak ix-xogħol taht kondizzjonijiet speċjali, kif ukoll faċilitajiet għat-taħriġ ta' dawk il-persuni għall-impieg jew xogħol bħal dak.

Provvediment ta' faċilitajiet għal persuni b'diżabilità serja.
Emendat: XXVI.1995.2, 19.

(2) Waqt li persuna b'diżabilità tkun qed tagħmel użu minn xi faċilitajiet provduti skont is-subartikolu (1), dik il-persuna għandha tkun taht harsien mediku xieraq.

(3) Il-Ministru jista' jhallas, jew jikkontribwixxi għal, spejjeż magħmula -

- (a) fil-provvediment ta' kwalunkwe faċilitajiet imsemmija fis-subartikolu (1); u
- (b) minn persuni li għalihom ikunu provduti xi faċilitajiet

bhal dawk fil-vjaġġar għal u mill-post fejn huma jkunu mpjegati jew fejn it-taħriġ ikun provdut,

u jista' ukoll jagħti aktar għajjnuna, lil jew dwar dawk il-persuni, fi flus jew in natura, kif hu jista' minn żmien għal żmien jiddeċiedi.

(4) Kull għajjnuna mogħtija skont is-subartikolu (3) għandha tkun suġġetta għal dawk il-kondizzjonijiet li l-Ministru jista' jimponi jew b'mod ġenerali jew dwar xi persuna partikolari.

Preferenza fost il-persuni reġistrati.
Sostitwit:
XXVI.1995.20.

22. Meta jissottometti lil xi persuna li għaliha japplika l-artikolu 151-ismijiet ta' persuni reġistrati għall-impieg, il-Korporazzjoni għandha taġti preferenza lill-persuni b'dizabilità gravi kif jiġu ċertifikati minn uffiċjal mediku dwar pjazzament:

Iżda ebda haġa f'dan l-artikolu ma għandha titqies li tisser li l-prinċipal, meta jiehu fl-impieg tiegħu persuna b'dizabilità għall-iskop tat-tħaris tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, ikun marbut li jimpjega persuna sottomessa lil mill-Korporazzjoni skont dan l-artikolu.

Twaqqif tal-Kumitat Konsultattiv dwar ir-Ristabiliment ta' Persuni b'dizabilità.

23. *Imħassar bl-Att XXVI.1995.21.*

Dmirijiet tal-Korporazzjoni.
Emendat:
XXVI.1995.2, 22.

24. Ikun id-dmir tal-Korporazzjoni li taġti pariri u tgħin lill-Ministru fuq hwejjeġ relattivi għall-impieg jew taħriġ ta', jew għat-tehid ta' xogħol għal rashom minn, persuni b'dizabilità, u li taqdi dawk id-dmirijiet meħtieġa li għandhom jiġu moqdiya mill-Korporazzjoni skont dan l-Att; u b'mod partikolari, iżda mingħajr ħsara tal-ġeneralità ta' dak li ntqal qabel, biex tinkoragġixxi miżuri maħsuba biex -

- (a) joffru lil persuni b'dizabilità opportunità daqs ta' persuni mhux milquta b'dizabilità li jiksbu u jzommu impieg;
- (b) jippromovu opportunitàjiet għal persuni b'dizabilità biex jiksbu u jzommu impieg;
- (c) jissuperaw, dwar it-taħriġ u l-impieg, diskriminazzjoni kontra persuni b'dizabilità minhabba d-dizabilità tagħhom; u
- (d) jippromovu għat-tagħrif tal-prinċipali l-abbiltajiet residwali u l-hila għax-xogħol tal-persuni b'dizabilità.

Uffiċjal għar-Ristabiliment ta' Persuni b'dizabilità.
Sostitwit:
XXVI.1995.23.

25. (1) Għandu jkun hemm uffiċjal fid-Dipartiment tax-Xogħol li jissejjaħ l-Uffiċjal għar-Ristabiliment ta' Persuni b'Dizabilità.

(2) Ikun id-dmir ta' dak l-uffiċjal li ġeneralment jissorvelja l-kundizzjonijiet tal-impieg u l-ambjent tax-xogħol li fih persuni b'dizabilità jkunu qegħdin jaħdmu bi qliegh. Huwa mistenni li fit-tweqqif ta' dawk id-dmirijiet, l-Uffiċjal għar-Ristabiliment ta' Persuni b'Dizabilità -

- (a) jinvestiga kull ilment li jista' jirċievi dwar il-kundizzjonijiet tal-impieg li taħthom tkun tinsab

impjegata persuna b'diżabilità, wara li jqis xi tkun id-diżabilità fizika jew mentali ta' dik il-persuna b'diżabilità, u

- (b) jagħmel rapport lid-Direttur tax-Xogħol u liċ-*Chief Executive* tal-Korporazzjoni dwar dak li jirriżultalu mill-investigazzjonijiet li jkun għamel.

(3) Fit-tweġġ ta' l-investigazzjonijiet tiegħu l-Uffiċjal għar-Ristabbiliment ta' Persuni b'diżabilità għandu jkollu setgħa li jara kull dokumentazzjoni ta' reġistrazzjoni ta' persuni b'diżabilità u jista' jikseb il-parir tal-uffiċjali mediċi dwar pjazzament jew ta' kull uffiċjal mediku ieħor kif jidhirlu li jkun xieraq.

(4) Għandha tintbagħat kopja tar-rapport li jagħmel l-Uffiċjal għar-Ristabbiliment ta' Persuni d'Diżabilità lill-Awtorità Nazzjonali tax-Xogħol u lill-persuna li tkun ressqet l-ilment.

26. Meta xi persuna reġistrata ma tibqax hekk reġistrata waqt li tkun impjegata, għandha minn dak il-hin 'il quddiem, fil-waqt li tkun għadha f'dak l-impieg u għall-finijiet ta' dak l-impieg, titqies bħala li kompliet tkun persuna reġistrata.

Kontinwità ta' impieg kif tispiċċa r-reġistrazzjoni.

27. Tkun haġta ta' reat kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att -

Informazzjoni falza.

- (a) kull persuna li tagħti tagħrif falz għall-finijiet ta' dan l-Att bil-ħsieb li jkollha isimha mdahħal jew miżmum fir-reġistru;

- (b) kull persuna li tinkludi, jew li ġġiegħel jew li xjentement thalli li jkun inkluz, fir-reġistru jew fin-notamenti li għandhom jinżammu skont id-disposizzjonijiet tal-artikolu 20 xi dettal li tkun taf li jkun falz f'punt sostanzjali, jew li tipproduċi jew tagħti, jew iġġiegħel jew xjentement thalli li jiġi prodott jew mogħti, għall-iskopijiet konnessi ma' dan l-Att, xi reġistru, notament jew tagħrif li tkun taf li jkun falz f'punt sostanzjali.

28. Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti biex ifisser safejn id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att għandhom japplikaw għal impiegi *part-time*.

Impiegi *part time*.

29. (1) Meta xi persuna tagħmel reat kontra xi waħda mid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew kontra xi regolamenti magħmulin bis-saħħa tiegħu tehel, wara li tinsab haġta, multa ta' mhux iżjed minn mitejn u tnejn u tletin euro u erbgħa u disgħin ċenteżmu (232.94) jew priġunerija għal mhux aktar minn tliet xhur jew dik il-multa u priġunerija flimkien.

Pieni.
Emendat:
A.L. 411 tal-2007.

(2) Meta r-reat ikun jikkonsisti fin-nuqqas milli jiġu prodotti reġistri jew notamenti kif provdut skont l-artikolu 20(3), il-hati għandu, b'żieda għall-piena preskritta fis-subartikolu (1), jehel piena oħra ta' hdax-il euro u ħamsa u sittin ċenteżmu (11.65) għal kull ġurnata sakemm dan in-nuqqas ikompli jekk hu ma jipprova għas-sodisfazzjon tal-qorti li n-nuqqas ikun minħabba li ma kienx żamm, jew ma kienx ikkonserva, ir-reġistri jew in-notamenti meħtieġa, skont il-kaz.

Reat minn ghaqda ta' persuni.

30. Meta reat kontra xi wahda mid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' xi regolamenti magħmula bis-saħħa tiegħu jsir minn ghaqda ta' persuni, kull persuna li, fiż-żmien li jkun sar ir-reat, tkun direttur, *manager*, segretarju jew ufficjal iehor simili ta' dik l-ghaqda jew kienet tidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun hatja ta' dak ir-reat jekk ma tippruvax li dak ir-reat sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li kienet eżerċitat id-diligenza kollha xierqa biex timpedixxi l-egħmil tar-reat.

Preskrizzjoni.

31. B'dak kollu li hemm f'xi disposizzjoni ta' xi ligi oħra, il-proċeduri dwar reat kontra xi wahda mid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew kontra xi regolamenti li jkunu saru bis-saħħa tiegħu jistgħu jittiehdu f'kull żmien matul il-perijodu ta' hames snin minn meta jsir ir-reat.

Ordnijiet għandhom jiġu pubblikati.

32. Kull ordni magħmul mill-Ministru bis-saħħa ta' dan l-Att għandu jiġi pubblikat fil-Gazzetta tal-Gvern.
